

[Kai Moltke.]

vist tilbageskridt. For dette taler Nationalbankens erklæring om, at selv det forventede kasseoverskud på 1,2 milliarder kr. ikke vil være tilstrækkelig i den givne situation til at redde os ud af den krise på obligationsmarkedet, vi har. Samme sprog taler jo den højtærede økonomiminister meget forsigtige bemærkninger — ikke om, at renten falder og kurserne rettes op, men om, at hvis man ikke griber ind med denne rationering, vil et yderligere betydeligt kurstab rammende boligbyggeriet ikke kunne forhindres.

Jeg tror, det er godt og nødvendigt at tage fat på problemerne omkring denne del af den økonomiske udvikling i vort land. Selvfølgelig havde det været ønskeligt, hvis Nationalbanken under sin nye ledelse havde haft mere fremsyn, så den før den 28. maj kunne have henledt tingets opmærksomhed på så vitale problemer. Selvfølgelig havde det været godt, om man havde kunnet fremsætte dette lovforslag i folketingets sidste uge med en fyldestgørende økonomisk analyse og sikker statistik for, hvordan realkreditens lånemarked i dag ser ud.

Men trods disse mangler skal jeg ud fra nødvendighedens lov på socialistisk folkepartis vegne tilsige regeringen en velvillig og saglig overvejelse af dette lovforslag i forventning om, at den karakteristisk, der er givet af den højtærede økonomiminister og Nationalbanken af situationen, ved undersøgelser og analyser vil kunne underbygges sagligt og resultere i virkeligt konkrete oplysninger til udvalget.

Rimstad: Da vi for nogle dage siden behandlede venstres forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til undersøgelse af inflationskilderne, kom jeg under debatten herom ind på det forhold, at det var formålsløst eller så temmelig formålsløst at stramme pengeinstitutternes kreditgivning, så længe man tillod eller i hvert fald ikke kunne forhindre uønsket kreditgivning over realkreditinstitutterne.

Jeg har forstået, at regeringen også gennem Nationalbanken er blevet gjort opmærksom på dette forhold og de vanskeligheder, som banken derigennem får, når mængden af obligationer, der udbydes, trykker den kurs, som banken må anse for en minimumskurs, hvis renten og dermed

huslejerne og mange andre ting ikke skal løbe løbsk, først og fremmest til skade for vor produktions konkurrenceevne over for udlandet — altså til skade for den eksport, som vi alle sammen må værne om, fordi den er grundlaget for vor levefod, grundlaget for vore anstrengelser for at gennemføre de bedste sociale foranstaltninger og grundlaget for indfrielsen af de veksler, vi trækker på forretningen Danmark for at gennemføre de uddannelsesplaner for vor ungdom, der på længere sigt kan sikre vore muligheder bedre, end de er sikret i dag.

Jeg nævnte i mit indlæg i debatten om inflationskilderne, at obligationsudstedelsen på dette tidspunkt har taget et sådant omfang, at man får indtryk af, at det er efterspørgslen fra byggeriet og det private forbrug, der alene er bestemmende for obligationsmængden — dér, hvor det burde være størrelsen af den opsparing, der skal finansiere købet af disse obligationer, som var bestemmende.

Når dette er sagt, vil jeg gerne tilføje, at den højtærede økonomiministers lovforslag i meget høj grad virker på mig, som om det var ministerens hensigt at reparere et fint mekanisk instrument med en forhammer. Jeg forstår da også, at lovforslaget skal ses under synsvinklen en nødløsning. Men netop i betragtning heraf mener jeg, at det er forkert at give denne midlertidige nødlovgivning så lang en gyldighedsperiode som to år. Jeg mener, at f. eks. tre kvarterer ville være et bedre tidsrum, særlig hvis man fra regeringens side var indstillet på at anvende den tid, der altså ville udløbe den 1. april 1966, til at finde frem til bedre og mere hensigtsmæssige metoder end de metoder, der er angivet i dette lovforslag.

Sådanne metoder findes jo; bl. a. er jeg ikke nær så bange som ministeren over for spørgsmålet om at gruppere og klassificere de aktuelle lånansøgere hos realkreditinstitutterne, klassificere dem og udskille af dem i hvert fald hovedparten, der kun sigter mod en forbrugsforøgelse. Der findes også en vej til mere fornuftige låneordninger end den vej, den i øvrigt på mange måder fornuftige danske form for realkredit anviser.

Sagen er jo, at de allerfleste danske realkreditinstitutioner er debitorforeninger, hvor det er låntagerne, der bestemmer, og hvis interesser derfor i særlig grad varetages. I